

Politiken
9. sept. 2007

Luften i København giver kræft risiko

Luften over den stærkt trafikerede Tagensvej i København skadede forsøgspersoners DNA lige så meget som radioaktiv stråling.

Af Andreas Lindqvist

Da de begyndte eksperimentet på Panum Institutet på femte sal over den stærkt trafikerede Tagensvej, var alle 29 forsøgspersoner unge, sunde og ikke-rygere.

Det var de heldigvis stadig, da eksperimentet var slut.

Men undervejs havde de fået skader på deres DNA i et omfang, som svarer til en solid omgang røntgenstråler eller eksponering for radioaktivitet - udelukkende ved at have at have indåndet luft, hentet gennem vinduet.

Luften over Tagensvej er identisk med den luft, hver femte Københavner indånder hver dag, og forskerne er 100 procent sikre på, at DNA-skaderne skyldes de partikler, som findes i storbyluften.

Partikler ændrede DNA

Undersøgelsen, der er lavet af Kræftens Bekæmpelse og Københavns Universitet (KU), er for nylig blevet offentliggjort i det amerikanske tidsskrift Environmental Health Perspectives.

Og resultatet er vigtigt, for det giver en ny vinkel på, hvorfor så mange storbyboere har det med at dø af den livsfarlige sygdom kræft, forklarer professor i miljømedicin ved Københavns Universitet, Steffen Loft.

»En slags bevis er befolkningsundersøgelser, hvor man for eksempel sammenligner indbyggerne to forskellige steder og konstaterer, om der er overdødelighed det mest forurenede sted«.

»Det er meget fint, men man er aldrig helt sikker på, om det er forureningens skyld eller en anden ukendt faktor. Det, vi kunne gøre, var at isolere effekten af partikler og måle os frem til, at vi kunne lave biologiske ændringer i folk ved hjælp af dem«, siger professoren.

Samme effekt som kræftfremkaldende stoffer

Skader på DNA-trådene, også kaldet arvematerialet, kan lede til kræft, når celler med ødelagt kodning deler sig. Tilsvarende skader kan føre til hjertekar- og lungesygdomme.

Skaderne på DNA-trådene hos forsøgspersonerne efter et døgn eksponering for københavnerluften kan dog ikke fremskrives for at se, om de rent faktisk ville have udviklet kræft, hvis de var blevet siddende længe nok.

»Det, vi kan vise, er, at der er stoffer, som giver de samme effekter, som kendte kræftfremkaldende stoffer gør«, siger professor i miljømedicin Steffen Loft.